

Pojem práva EU

Nadstátnost EU

Přenesení výkonu svrchovaných pravomocí na EU

- prvotní je členský stát
- jeho pravomoci jsou původní
- stát rozhoduje o tom, výkon kterých pravomocí přeneše
- nejednoznačnost nebo nejasnost: kdo rozhodne o rozsahu přenesení?
- PEU samo určuje způsob své aplikace (přímý účinek) a podmínky svého vzniku (platnosti) u sekundárního práva

Omezení suverenity: její dvojí pojetí

- „Nezávislost státní moci na jakékoli jiné moci uvnitř i vně“
- 1. Z tohoto hlediska je suverenita členského státu **omezená** – musí přijímat rozhodování a legislativu EU ***i proti své vůli***
- 2. Stalo se tak ale ***vědomě a dobrovolně*** vstupem do EU. Možno ***vystoupit***. To je důkaz přetrvávající **plné** suverenity.

Argumenty ve prospěch druhého pojetí

- a) suverenita by byla omezená uzavřením kterékoli mezinárodní smlouvy – každá smlouva stanoví pro stát povinnosti
- b) vysoký stupeň integrace nelze uskutečnit klasickou mezinárodně právní cestou.
  - Přenos výkonu pravomocí: členské státy zůstávají „pány Smluv“ (jednomyslnost)

Suverenita člena EU

- je omezena suverenita? Je čl-stát nadále suverénní?
- svou suverenitou může disponovat
- cena za obecně prospěšnou integraci: svěřením výkonu pravomocí
- - o rozsahu přenesených pravomocí rozhodují stále čl-státy
- - čl. 88-1 Ústavy Francie
  - „(Francouzská) republika se účastní na Evropské unii vytvořené státy, které si svobodně zvolily ... možnost společného výkonu některých svých pravomocí...“
- "řízené" omezení suverenity

Závěry ESD o postavení práva EU:

- autonomie práva EU ve vztahu k vnitrostátnímu právu
- nicméně: právo EU je součástí právního řádu členských států (?)
- autonomie práva EU ve vztahu k právu mezinárodnímu: odlišnosti mezi oběma
  - PEU se vztahuje na jednotlivce způsobem, který samo stanoví (způsob dosažení výsledku)
  - MP zajímá jen výsledek, jeho dosažení ponechává na státech

Pojem „právního řádu“

- Užší: = systém českého vnitrostátního práva
- Širší (správné pojetí): zahrnuje 3 složky:
  - systém českého vnitrostátního práva
  - mezinárodní smlouvy podle čl. 10 Ústavy
  - celé právo EU

Proč právo EU?

- Subordinační vztah mezi EU a členskými státy
- Právo nutným nástrojem subordinace
- Mezinárodní právo nevyhovuje (svrchovaná rovnost)
- Účel: integrace

Vztah PEU k právu členských států

- **Omezení svrchovanosti:** na rozdíl od MP zde nejsou konkrétní závazky, ale **přenesení výkonu pravomocí vnitrostátních orgánů**
- Shrnutí **rozdílů mezi PEU a MPV:**
  - 1. přenesení výkonu pravomocí pro futuro
  - 2. popření zásady svrchované rovnosti
  - 3. změny Smluv: zvláštní procedura zahrnující i EU (objekt)
  - 4. PEU se vztahuje i na jednotlivce
- Výsledek: **autonomie práva EU** k právu čl-států

EU = stát ?

- EU není státem - nemá státní moc, jen vykonává pravomoci z vůle čl-států
- EU tak nemá vlastní suverenitu. Čl-státy nepřenesly na EU své funkce státně mocenské
- monopol státní moci členů EU je zachován
- demokratický deficit

Státní moc

- státní moc si ponechávají členské státy
- na EU se nepřenáší žádná moc, jen kompetence k výkonu pravomocí (pod kontrolou členských států)
- EU nemá žádnou státní moc = není státem
- demokratický deficit

S h r n u t í

- 1. Právo EU = specifický právní systém, autonomní
- 2. Suverenita členských států celkově zachována – podřizují se podmíněně a na základě předem daného souhlasu
- 3. Pravomoci EU musí být přesně vymezeny, spory by neměl řešit ESD